

▣ VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 1. ročník

Výsledky vzdělávání podle RVP	Konkretizovaný (školní) výsledek vzdělávání	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
Žák by měl: 1.1. respektovat mravní principy a pravidla společenského chování 1.2. uplatňovat vhodné způsoby společenského chování 1.4. být tolerantní k odlišnostem a zájmům minoritních skupin ve společnosti 1.3. rozlišit nepřiměřené chování a porušování společenských norem 3.4. rozeznat ohrožení sociálně patologickými jevy 2.1. orientovat se ve školském systému, chápat pojmy kvalifikace a rekvalifikace	Žák by měl dosáhnout těchto výsledků: - respektuje pravidla daná školním řádem - respektuje autority, ke spolužákům se chová ohleduplně - poznává své osobní vlastnosti, schopnosti, zájmy a cíle - volí vhodné komunikační prostředky - respektuje základní pravidla rozhovoru (střídání role mluvčího a posluchače, respektování odlišných názorů a obhajoba vlastních názorů vhodnou formou) - osvojil si základy vhodného chování v různých společenských situacích (ve škole, v obchodě, u lékaře, v restauraci, na úřadě, v kině, v divadle, u pohovoru) - chová se s úctou ke všem lidem bez ohledu na pohlaví, národnost, rasu, náboženské vyznání, sexuální orientaci, zdravotní stav a věk - respektuje rozdílné potřeby a názory - s empatií nabízí pomoc - hodnotí své vlastní chování, chování osob ve svém okolí, literárních a filmových postav - rozlišuje vhodné a nevhodné chování - rozumí pojmům šikana, psychické a fyzické zneužívání, kriminalita, trestná činnost, zneužívání návykových látek - uvědomuje si odpovědnost za své chování a činy, a možné následky nevhodného chování - jednoduchým způsobem popíše činnost soudů a policie - je seznámen s nabídkou volnočasových aktivit - na základě hodnocení chování osob ve svém okolí rozpozná možné ohrožení sociálně patologickými jevy - osvojil si základní techniky odmítání návykových látek - orientuje se v systému vzdělávání České republiky a jeho návaznosti - zhodnotí význam vzdělání pro profesní uplatnění - rozumí pojmům kvalifikace a rekvalifikace - určí nutnou kvalifikaci pro některá povolání - uvědomuje si, že výše odměny za práci je úměrná množství a kvalitě odvedené práce	- školní řád, práva a povinnosti žáka - pravidla společenského chování - sebepoznání, seberegulace - rozvoj komunikačních dovedností, rozhovor - praktický nácvik komunikace a chování v různých společenských situacích (ve škole, v obchodě, u lékaře, v restauraci, na úřadě, v kině, v divadle, u přijímacího pohovoru formou situačních her) - lidská práva, rovnoprávnost všech lidí - práva a povinnosti občana České republiky - výchova k ohleduplnosti, toleranci a empatii - hodnocení chování - vhodné a nevhodné chování - šikana, psychické a fyzické zneužívání, kriminalita, trestná činnost, zneužívání návykových látek (alkohol, nikotin, léky, drogy) - trestní odpovědnost, trestní odpovědnost mladistvých - následky nevhodného chování - činnost soudů a policie - volnočasové aktivity jako prevence nežádoucího chování, nabídka vhodných aktivit - praktický nácvik odmítání nevhodného chování a užívání návykových látek (asertivní chování) - význam a poslání škol, právo na vzdělání - předškolní, základní, střední a vysokoškolské vzdělávání, speciální školství - systém celoživotního vzdělávání - význam vzdělání, předprofesní a profesní příprava - nutná kvalifikace, možnosti rekvalifikace - odměna za práci	PT osobnostní a sociální vých. - soc. rozvoj: mezilidské vztahy PT osobnostní a sociální vých. - osobnostní rozvoj: sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace PT osobnostní a sociální vých. - sociální rozvoj: komunikace PT výchova k práci a zaměstnanosti – sebe prezentace PT osobnostní a sociální vých. - sociální rozvoj: mezilidské vztahy PT osobnostní a sociální vých. - osobnostní rozvoj: sebepoznání a sebepojetí; PT osobnostní a sociální vých. - osobnostní rozvoj: seberegulace a sebeorganizace PT výchova k práci a zaměstnanosti – svět práce, pracovně právní legislativa

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 1. ročník

Výsledky vzdělávání podle RVP	Konkretizovaný (školní) výsledek vzdělávání	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
Žák by měl: 2.2. zvládat běžnou komunikaci s úřady – v případě potřeby umět požádat o radu a pomoc	Žák by měl dosáhnout těchto výsledků: - v situačních scénkách nacvičuje komunikaci s úřady, v případě potřeby vhodnou formou požádá o pomoc - seznámí se s organizací práce na místní poště - napíše správně adresu, rozlišuje adresáta a odesílatele - vyplní podací lístek a složenku - pošle dopis, balík, peníze - vyzvedne nedoručenou zásilku na poště - zná důležitá telefonní čísla pro tísňové volání - uvědomuje si důsledky zneužívání tísňového volání - koupí si jízdenku - s pomocí vyhledává údaje v jízdním řádu, rozumí používaným symbolům a značkám (podle vysvětlivek) - s pomocí se orientuje v půjčovně knih, audio a video nahrávek (podle tematického a abecedního řazení) - je seznámen s doplňkovou činností městské knihovny - vyplní přihlášku do knihovny, popíše čtenářský průkaz - orientuje se na městském úřadu, ví, kde vyhledat konkrétní pomoc - vyřídí velmi jednoduchou reklamaci	- praktický nácvik komunikace s úřady, žádost o pomoc - pošta: - psaní adresy, pojmy: adresát a odesílatel - vyplňování podacího lístku a složenky - odesílání dopisů, balíků a peněz - vyzvedávání nedoručených zásilek na poště - tísňové volání, důležitá telefonní čísla - vlakové (autobusové) nádraží - prodej jízdenek - jízdní řád, smluvené značky a symboly - knihovna, audio a video půjčovna - uspořádání knih, audio a video nahrávek - akce Městské knihovny v Rakovníku - vyplňování přihlášky, čtenářský průkaz - městský úřad - odbory MěÚ a náplň jejich práce - vyřízení jednoduché reklamace (praktický nácvik)	PT osobnostní a sociální vých. - sociální rozvoj: komunikace PT osobnostní a sociální vých. - sociální rozvoj: komunikace
2.3. orientovat se v působnosti orgánů a institucí sociální a zdravotní péče	- orientuje se v systému zdravotní péče - ví, kde vyhledat potřebnou zdravotní péči - orientuje se v systému úhrad zdravotní péče - zná svoji zdravotní pojišťovnu a ví, kde sídlí - vyzvedne léky v lékárně, s pomocí vyhledá potřebné informace v příbalovém letáku léků - zhodnotí význam preventivních prohlídek	- lékařská péče - základní a odborná péče - zařízení ambulantní a lůžková, soukromá a státní - úhrada zdravotní péče, zdravotní pojištění - zdravotní pojišťovny - lékárny, volně prodejné léky, léky na předpis - odpovědnost jedince za své zdraví, prevence	PT osobnostní a sociální vých. - sociální rozvoj: komunikace - morální rozvoj: řešení problémů
2.4. využívat v krizových situacích služeb pomáhajících organizací	- zná práva dítěte; ví, kde hledat pomoc v případě jejich porušování - rozumí pojmům zneužívané a týrané dítě - vyhledává informace o pomáhajících organizacích a kontakty na tyto organizace (s pomocí) - nacvičuje komunikaci s pomáhajícími organizacemi	- práva dítěte - porušování práv dítěte, vyhledání pomoci - zneužívané a týrané dítě - pomáhající organizace, kontakty - nácvik komunikace s pomáhajícími organizacemi	PT osobnostní a sociální vých. - sociální rozvoj: mezilidské vztahy, komunikace - morální rozvoj: řešení problémů

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 2. ročník

Výsledky vzdělávání podle RVP	Konkretizovaný (školní) výsledek vzdělávání	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
Žák by měl: 3.1. vyjmenovat státní symboly naší vlasti 3.2. pojmenovat státoprávní uspořádání ČR, zákonodárné orgány a instituce státní správy 3.3. vysvětlit práva a povinnosti občanů 4.1. uvést vztah ČR k některým mezinárodními organizacím 4.2. popsat nebezpečí a hrozby terorismu 2.3. orientovat se v působnosti orgánů a institucí sociální a zdravotní péče 2.2. zvládat běžnou komunikaci s úřady – v případě potřeby umět požádat o radu a pomoc	Žák by měl dosáhnout těchto výsledků: - podle obrázku popíše státní symboly České republiky, je seznámen s jejich historií a významem; uvede příklady využití - vysvětlí pojem demokracie a demokratická společnost, uvede charakteristické znaky demokratické společnosti - je seznámen se základními informacemi o demokratických volbách a volebním právem občanů - ví, kdo je prezidentem ČR a předsedou vlády - rozumí pojmům vláda, parlament, senát, ministerstvo - uvede příklady činnosti klíčových ministerstev - jednoduchým způsobem popíše činnost soudů a policie - popíše činnost obecních úřadů - rozumí obsahu a významu základních práv a povinností občanů demokratické společnosti; - je seznámen s právy a povinnostmi zaměstnance a zaměstnavatele - ví, jak aktivně uplatňovat svá práva - zhodnotí význam mezinárodní spolupráce a uvede příklady - vyjmenuje významné mezinárodní organizace a společenství a jednoduchým způsobem popíše jejich činnost - jednoduchým způsobem vysvětlí pojem terorismus - uvede příklady mezinárodního terorismu a způsobů obrany před terorismem - popíše systém péče o nemocné, postižené a staré lidi - popíše systém péče o nezaměstnané, osoby v hmotné nouzi a osoby ohrožené sociálním vyloučením - popíše činnost úřadů práce - vyhledává informace o možnostech pracovního uplatnění (využívá služby Úřadu práce v Rakovníku)	- státní symboly: (státní vlajka, vlajka prezidenta republiky, státní znak, státní hymna, korunovační klenoty) - charakteristika demokratické společnosti - práva a svobody v demokratické společnosti - právo občana volit své zástupce, volby do parlamentu a obecních zastupitelstev (základní informace) - hlavní představitelé státu - vláda, parlament, senát, ministerstvo - činnost klíčových ministerstev - činnost soudů a policie - činnost obecních úřadů - základní práva a povinnosti občanů ČR (podle Listiny základních práv a svobod, Ústavy ČR) - základní práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele (podle Zákoníku práce) - uplatňování práv občana - ekonomická, politická, bezpečnostní a kulturní spolupráce mezi národy a její význam - významné mezinárodní organizace a společenství (EU, NATO, OSN, UNICEF, UNESCO atd.) - pojem terorismus - příklady mezinárodního terorismu, teroristické organizace - obrana před terorismem - systém péče o nemocné, postižené a staré lidi (institute a náplň jejich práce) - péče o nezaměstnané, osoby v hmotné nouzi, osoby ohrožené sociálním vyloučením (institute a náplň jejich práce) - úřady práce a jejich činnost - získávání informací o možnostech pracovního uplatnění v regionu (ekurze na ÚP v Rakovníku)	PT osobnostní a sociální vých. - sociální rozvoj: mezilidské vztahy PT osobnostní a sociální vých. - sociální rozvoj: mezilidské vztahy; morální rozvoj: řešení problémů PT výchova k práci a zaměstnanosti - pracovní legislativa PT osobnostní a sociální vých. - morální rozvoj: řešení problémů

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 2. ročník

Výsledky vzdělávání podle RVP	Konkretizovaný (školní) výsledek vzdělávání	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
<u>Žák by měl:</u>	<u>Žák by měl dosáhnout těchto výsledků:</u>	<u>Život lidí v pravěku</u>	
5.1. uvést charakteristické znaky nejstarších civilizací	<ul style="list-style-type: none"> - popíše způsob života pravěkých lidí - zhodnotí význam starověkých civilizací pro vývoj vědy a kultury - popíše způsob života ve starověkých státech - seznamuje se s nejvýznamnějšími historickými památkami starověkých států (naučná literatura, dokumentární film, internet ...) 	<ul style="list-style-type: none"> - obydlí, způsob oblékání, využití ohně, zbraně - lovci a sběrači, pravěká zvířata - počátky zemědělství (rostliny, domácí zvířata) - vznik řemesel, věci denní potřeby, keramika, oděv - umění, náboženství, kulturní předměty 	
5.2. vyjmenovat jednotlivá historická období našeho státu	<ul style="list-style-type: none"> - ví, že keltský kmen Bójů dal jméno naší zemi (Boiohaemum = země Bójů = Bohemia = Čechy) - popíše způsob života starých Keltů a Slovanů - uvede nejznámější archeologické nálezy, seznámí se s regionálními archeologickými nálezy v okr. muzeu - popíše proč a jak vznikla Sámova říše - popíše život v době Velkomoravské říše - je seznámen s významem Cyrila a Metoděje - seznamuje se se starými českými pověstmi a jejich hlavními postavami (praotec Čech, Libuše, Přemysl) - vypráví vybranou pověst (podle návodných otázek) 	<p><u>Starověké civilizace</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - civilizační přínos: písmo, základy věd, technické vynálezy, umění a kultura, vznik a šíření křesťanství, historické památky - Řecko: -řecké báje a pověsti, náboženství <ul style="list-style-type: none"> - život ve starém Řecku, Atény a Sparta - kulturní odkaz Řecka, historické památky - Egypt: -způsob života (náboženství, zemědělství a řemesla) <ul style="list-style-type: none"> - umění, kultura - historické památky <p><u>Nejvýznamnější události v dějinách českého státu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Keltové na našem území <ul style="list-style-type: none"> - oppida, hmnčířský kruh, peníze, zpracování železa - příchod Slovanů <ul style="list-style-type: none"> - život starých Slovanů (zemědělství, řemesla, náboženství, slovanská obydlí, hradíště) - staré české pověsti (praotec Čech) - Sámova říše - Velkomoravská říše <ul style="list-style-type: none"> - způsob života v době Velkomoravské říše - Cyril a Metoděj - státní svátek – 5. července (příchod Cyrila a Metoděje) - Přemyslovci <ul style="list-style-type: none"> - staré české pověsti (kněžna Libuše a Přemysl) - život v době Přemyslovců - kníže Václav 	

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 2. ročník

Výsledky vzdělávání podle RVP	Konkretizovaný (školní) výsledek vzdělávání	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
<u>Žák by měl:</u> 5.3. charakterizovat rozdíly jednotlivých historických etap novověku	<u>Žák by měl dosáhnout těchto výsledků:</u> - zhodnotí přínos Karla IV. pro rozvoj českého státu - popíše obrázky korunovační klenotů, ví, kde jsou uloženy - je seznámen se životem a významem Jana Husa - zhodnotí význam rudolfínské doby pro rozvoj vědy a kultury - zhodnotí význam J. A. Komenského pro rozvoj výchovy a vzdělávání nejen u nás, ale v celém světě - chápe pojem povinná školní docházka - zhodnotí význam zavedení povinné školní docházky - srovná vzdělávání v době před zavedením povinné školní docházky a po jejím zavedení - zamyslí se nad životem lidí v období války - zhodnotí význam vzniku samostatné ČR - ví, že T. G. Masaryk byl prvním českým prezidentem - chápe pojem nacismus a jeho dopad na svobodu lidstva, zaujímá negativní postoj k projevům nacismu - chápe válku jako nevhodný způsob řešení konfliktů, nepřiměřeného projevu moci a zdroje utrpení lidí - chápe nutnost potrestání válečných zločinců - ví, co znamenal únor 1948 pro další vývoj státu - s pomocí návodných otázek vysvětlí pojem totalitní moc - srovná život v demokratické a totalitní společnosti - uvede příklady odporu proti totalitnímu režimu - popíše život v socialistickém státě a srovná ho se současností - je seznámen s událostmi roku 1968 - chápe sametovou revoluci jako návrat demokracie - ví, kdo byl Václav Havel, zhodnotí jeho význam	- Karel IV. - rozvoj českého státu v době Karla IV. - korunovační klenoty (svatováclavská koruna, jablko, žezlo, meč a kříž) - Jan Hus, život a práce J. Husa - vazba k regionu - pobyt Jana Husa na Krakovci - státní svátek 6. července (upálení Jana Husa) - Jan Žižka - Jiří z Poděbrad - Rudolf II., - rudolfínská doba, podpora vědy a kultur - Jan Ámos Komenský - význam J. A. Komenského pro rozvoj výchovy a vzdělávání - 28.3. Den učitelů (narozen Komenský) - Marie Terezie a Josef II. - zavedení povinné školní docházky, zrušení nevolnictví - první světová válka - vznik samostatné Československé republiky - 28. říjen - státní svátek (vznik samostatné ČR) - T. G. Masaryk - nebezpečí fašismu, Adolf Hitler, obsazení Československa nacisty - druhá světová válka - osvobození republiky, pražské povstání - 8. květen - státní svátek (konec druhé svět. války) - potrestání válečných zločinců - převrat v únoru 1948 - nastolení totalitní moci - odpor proti totalitnímu režimu - život v socialistickém státě - rok 1968 - sametová revoluce 1989 a její důsledky - Václav Havel, zvolení Václava Havla prezidentem	

